

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Zaaknummer: 7624-2026

Medewerker	:	Kimberley Achterhuis
Team	:	Ruimtelijke Realisatie
Datum	:	4 maart 2026
Portefeuillehouder	:	burgemeester Sietske Poepjes

BIJLAGEN:

- ☒ Gedoogbeschikking paasvuren, Zaak-12381-2026
- ☒ Raadsinformatiebrief gedogen vreugdevuren

AFSTEMMING MET

- ☒ team Communicatie en Ondersteuning
 - ☒ Geen actieve communicatie
- ☒ Iris Visscher-Van Dijk, juridisch beleidsmedewerker VTH
- ☒ Sander IJsseldijk, beleidsmedewerker ruimtelijke ordening
- ☒ Michel Nijmeijer, beleidsmedewerker ruimtelijke ordening

- ☒ Openbaar
- ☐ Vertrouwelijk

ONDERWERP

Gedogen vreugdevuren (hierna: paasvuren)

BESLUIT burgemeester en wethouders om:

1. Het verbranden van ingezameld onbewerkt hout en snoeiafval ten behoeve van paasvuren te gedogen;
2. In te stemmen met deze werkwijze tot uiterlijk tot 1 januari 2028;
3. Dit voorstel actief te delen met de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief.

SAMENVATTING

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is het juridisch kader voor het organiseren van paasvuren gewijzigd. Het verbranden van ingezameld snoeihout en onbewerkt hout ten behoeve van grotere paasvuren is sindsdien aangemerkt als een vergunningplichtige milieubelastende activiteit op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Waar voorheen kon worden volstaan met een (gecombineerde) ontheffing op grond van de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de Wet milieubeheer (Wm), is voor deze activiteit nu naast de APV-ontheffing een omgevingsvergunning milieu nodig. Een werkbaar en juridisch houdbaar vergunningstelsel is op dit moment echter nog niet ingericht.

In de gemeente Olst-Wijhe hebben paasvuren een lange traditie en vervullen zij een belangrijke culturele en sociale functie binnen de dorpsgemeenschappen. Het abrupt beëindigen van deze traditie wordt maatschappelijk onwenselijk geacht. Tegelijkertijd zijn er milieubelangen en gezondheidsaspecten die zorgvuldige afweging vragen.

Voorgesteld wordt om vooruitlopend op een structurele regeling, al dan niet in het Omgevingsplan, het verbranden van ingezameld snoeihout en onbewerkt hout ten behoeve van paasvuren tijdelijk te gedogen. Daarbij blijven bijvoorbeeld de beleidsregels voor het ontsteken van een vreugdevuur en de APV onverkort van toepassing. Het voorstel sluit aan bij de lijn die regionaal, onder meer door de gemeenten Deventer en Raalte, wordt gevolgd.

AANLEIDING

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 en de daarmee samenhangende wijziging van de Wet milieubeheer (hierna: Wm), valt het verbranden van ingezameld snoeiafval en onbewerkt hout onder de vergunningplicht (artikel 3.40d lid 1 onder b Bal). Voor deze activiteit is nu een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit vereist (artikel 1.1 Wm en Bijlage I Bal). De indieningsvereisten voor deze vergunning zijn complexer en uitgebreider dan een aanvraag stookontheffing Wm. Zonder omgevingsvergunning is sprake van een overtreding. Tegelijkertijd ontbreekt op dit moment de planologische grondslag om een dergelijke vergunning te kunnen verlenen.

Voorheen kon, naast een stookontheffing op grond van de Algemene plaatselijke verordening (hierna: APV), worden volstaan met een stookontheffing op basis van artikel 10.63 Wm. Deze mogelijkheid bestaat nog steeds wanneer in kleine, besloten kring snoeihout wordt verbrand dat afkomstig is van het eigen terrein.

In de gemeente Olst-Wijhe worden jaarlijks ook paasvuren georganiseerd waarbij sprake is van het inzamelen van hout van derden. Het hout wordt dan ook gekwalificeerd als bedrijfsafvalstoffen en dus als een vergunningplichtige activiteit. Voor deze paasvuren wordt voorgesteld tot 1 januari 2028 te werken met een gedoogbeschikking. Daarnaast blijft de ontheffing op grond van de APV nodig.

Binnen de gemeente Olst-Wijhe gelden daarnaast de regels voor het ontsteken van een vreugdevuur, waarin voorwaarden zijn opgenomen ten aanzien van onder andere de veiligheid, locatie, en materialen. Dit beleid blijft onverkort van toepassing. De onderhavige gedoogbeschikking ziet uitsluitend op het tijdelijk afzien van handhaving ten aanzien van de vergunningplichtige milieubelastende activiteit onder de Omgevingswet en vormt daarmee een aanvullende juridische laag bovenop het bestaande beleid.

Dit voorstel beoogt, in afwachting van een structurele regeling, ruimte te blijven bieden voor het organiseren van paasvuren door middel van gedogen. Het toepassen van een gedoogbeschikking past binnen de gemeentelijke Uitvoerings- en Handhavingsstrategie, waarin is opgenomen dat onder bijzondere omstandigheden en met een deugdelijke motivering tijdelijk kan worden afgezien van handhavend optreden.

BEOOGD RESULTAAT

Het mogelijk blijven maken van paasvuren als culturele traditie die bijdraagt aan de identiteit van de dorpen, terwijl milieu- en gezondheidsbelangen worden geborgd. Dit gebeurt door het tijdelijk gedogen van paasvuren totdat een structureel en praktisch uitvoerbaar juridisch kader is vastgesteld.

KADER

- [het Besluit activiteiten leefomgeving \(Bal\);](#)
- [de Algemene plaatselijke verordening Olst-Wijhe;](#)
- [de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie gemeente Olst-Wijhe;](#)
- [de Omgevingswet;](#)
- [Beleidsregels voor het ontsteken van een vreugdevuur.](#)

ARGUMENTEN VOOR

1.1 Er ontbreekt tijdelijk een juridisch instrumentarium

Het ontsteken van paasvuren is vergunningplichtige op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Een omgevingsvergunning kan op dit moment niet worden verleend, omdat hiervoor planologische borging noodzakelijk is via het Omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsactiviteit (BOPA). Zolang deze borging ontbreekt, is vergunningverlening juridisch niet mogelijk.

Om de paasvuren toch mogelijk te maken, wordt daarom gewerkt met een gedoogbeschikking. Door te gedogen wordt continuïteit van deze traditie gewaarborgd totdat het structurele juridische kader is uitgewerkt.

1.2 Paasvuren dragen bij aan zowel de identiteit als sociale cohesie in gemeenschappen

Paasvuren hebben een lange traditie binnen de gemeente en worden gezien als waardevol cultureel erfgoed. Paasvuren dragen bij aan sociale cohesie en identiteit binnen de kernen. Het volledig stopzetten van deze traditie zou leiden tot maatschappelijke onrust en verminderde betrokkenheid in de kernen.

1.3 Vergunningverlening is praktisch slecht uitvoerbaar voor initiatiefnemers

Formele vergunningverlening vraagt aanzienlijke inspanning en kosten van vrijwilligersorganisaties, zoals uitgebreide onderbouwing op het gebied van onder andere luchtkwaliteit en afvalbeheer en hoge legeskosten, wat niet in verhouding staat tot de aard van de activiteit. Gedogen verlaagt deze lasten en voorkomt dat tradities verdwijnen door juridische drempels.

2.1 Om de schade voor de omgeving zo veel mogelijk te voorkomen is het nodig voorschriften op te leggen

Het stellen van voorwaarden maakt duidelijk binnen welke grenzen en onder welke omstandigheden het college de overtreding duldt. Deze voorwaarden maken voor vrijwilligersorganisaties inzichtelijk welke verantwoordelijkheden zij hebben en hoe zij het paasvuur op een verantwoorde wijze moeten organiseren. Dit vergroot de handhaafbaarheid en draagt bij aan een verantwoorde en gecontroleerde ontsteking van de paasvuren. In de praktijk zal het gaan om dezelfde voorschriften die voorheen bij de APV-ontheffing werden opgelegd.

3.1 Er is tijd nodig om aan een structurele oplossing te werken.

Gedogen is naar zijn aard tijdelijk. Indien niet tijdig wordt gewerkt aan structurele planologische borging, kan het voortzetten van de gedoogconstructie juridisch kwetsbaar worden. Om dit risico te beperken is gekozen voor een duidelijke einddatum (1 januari 2028) en wordt in de tussentijd actief gewerkt aan een structurele regeling.

Een termijn van twee jaar is noodzakelijk om gemotiveerd uitspraak te kunnen doen over de vraag waar en onder welke voorwaarden vreugdevuren in de toekomst zijn toegestaan. Dat betekent dat (ambtelijk en bestuurlijke) keuzes moeten worden gemaakt over bestaande locaties: zijn deze structureel wenselijk, passen zij binnen de ruimtelijke kaders en zijn de effecten op natuur en leefomgeving aanvaardbaar?

Deze afweging kan niet lichtvaardig worden gemaakt. Het opnemen van locaties in het Omgevingsplan vereist een formele planprocedure en een inhoudelijke onderbouwing van milieueffecten, waaronder stikstofdepositie en luchtkwaliteit. Dit vraagt om voorbereiding en mogelijk nader onderzoek.

Een alternatief is het werken met buitenplanse omgevingsactiviteiten. Dat zou betekenen dat per locatie afzonderlijk een ruimtelijke onderbouwing moet worden opgesteld, inclusief bezwaar- en beroepsmogelijkheden en legesheffing. Gelet op het vrijwilligerskarakter van paasvuren wordt dit thans niet proportioneel en inefficiënt geacht.

De gemeente staat daarmee voor een ruimtelijke (en bestuurlijke) keuze. Het is niet wenselijk om deze keuze onder tijdsdruk of zonder volledige onderbouwing te maken. Een termijn tot 1 januari 2028 biedt ruimte om deze afweging zorgvuldig te maken, regionaal af te stemmen en het onderwerp planologisch te verwerken, al dan niet in het Omgevingsplan. Een kortere termijn zou leiden tot overhaaste besluitvorming. Een langere termijn zou het tijdelijke karakter van gedogen aantasten.

ARGUMENT TEGEN

1.1. Paasvuren hebben een forse milieu impact op de omgeving

Traditionele vreugdevuren hebben een forse milieu-impact op de omgeving. Ze veroorzaken emissies van onder meer fijnstof (PM_{2,5}) alsook stikstofoxiden, CO₂ (maar niet fossiel), CO (koolmonoxide) en dioxinen. De piekbelasting door deze vreugdevuren is hoog. Dit geeft vooral acute gezondheidseffecten bij ouderen en mensen met hart-, vaat- of longaandoeningen, zoals longklachten, astma-aanvallen, benauwdheid en hoesten. Opgelegde milieuvoorschriften zien op het voorkomen van bodemverontreiniging, het opruimen van resten en het gebruik van schoon hout, maar desondanks treden emissies van allerlei stoffen op.

1.2. Tegen een gedoogbesluit kan geen bezwaar worden gemaakt

Een gedoogbesluit is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarom staat tegen het gedogen geen bezwaar of beroep open. Belanghebbende derden kunnen een verzoek om handhaving indienen. De gedoogbeslissing heeft het karakter van een - al dan niet voorwaardelijke - toezegging van het college dat het vooralsnog niet tot handhavend optreden overgaat tegen het organiseren van paasvuren zonder omgevingsvergunning. Met een gedoogbeslissing wordt de overtreding niet gelegaliseerd. Naar aanleiding van een handhavingsverzoek moet opnieuw een belangenafweging plaatsvinden, wat ertoe kan leiden dat:

- het college alsnog handhavend moet optreden;
- en een paasvuur (ondanks een eerdere gedoogbeslissing) geen doorgang kan vinden.

Zodoende biedt een gedoogbeslissing geen rechtszekerheid.

RISICO'S

Belanghebbenden kunnen een verzoek om handhaving indienen. Het college dient in dat geval een afzonderlijke belangenafweging te maken, waarbij de beginselplicht tot handhaving het uitgangspunt vormt. Dit kan ertoe leiden dat, ondanks een afgegeven gedoogbeschikking, in een individueel geval alsnog handhavend moet worden opgetreden. Een gedoogbeslissing biedt initiatiefnemers derhalve geen volledige rechtszekerheid.

Binnen en nabij de gemeente Olst-Wijhe liggen Natura 2000-gebieden. Hoewel paasvuren incidentele activiteiten zijn, veroorzaken zij emissies van stikstofoxiden (NOx). Cumulatief kan dit juridisch relevant zijn. Indien wordt geoordeeld dat sprake is van een significant effect op beschermde natuur, kan aanvullende beoordeling of vergunningverlening op grond van natuurwetgeving noodzakelijk zijn.

Paasvuren veroorzaken emissies van fijnstof. Piekbelasting kan leiden tot acute gezondheidsklachten bij kwetsbare groepen. Hoewel voorschriften worden verbonden aan de gedoogbeschikking (zoals gebruik van schoon hout en toezicht op veilige ontsteking), blijven emissies optreden. Dit kan leiden tot maatschappelijke discussie en politieke druk.

De provincie Overijssel houdt op grond van de Omgevingswet toezicht op de rechtmatige uitvoering van gemeentelijke taken. Indien structureel wordt afgezien van handhaving terwijl sprake is van een vergunningplichtige activiteit, kan de provincie oordelen dat de gemeente haar wettelijke taken onvoldoende uitvoert. In dat geval kan de provincie gebruikmaken van haar toezichtbevoegdheden, waaronder het geven van aanwijzingen of – in het uiterste geval – indeplaatsstelling. Door het gedogen expliciet tijdelijk te maken (tot uiterlijk 1 januari 2028), dit te motiveren en te koppelen aan een concreet traject richting planologische borging, wordt dit risico beperkt.

FINANCIËN

Aan het gedoogbesluit zijn geen directe financiële consequenties voor de gemeente verbonden. Door het toepassen van gedogen worden hoge leges en kosten voor initiatiefnemers voorkomen.

DUURZAAMHEID

Paasvuren dragen bij aan sociale duurzaamheid, maar hebben negatieve effecten op luchtkwaliteit. In de komende periode wordt onderzocht op welke wijze emissiebeperkende maatregelen kunnen worden toegepast binnen een toekomstig structureel kader.

COMMUNICATIE

De organisatoren van de paasvuren worden schriftelijk geïnformeerd over het besluit en de daaraan verbonden voorschriften. Het besluit wordt openbaar gemaakt en ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad.

PLANNING EN UITVOERING

De organisatoren van de paasvuren krijgen naast een stookontheffing op grond van de APV, ook een gedoogbesluit. In regionaal verband wordt verder gewerkt aan het uitwerken van een structurele juridische en beleidsmatige oplossing voor paasvuren binnen de Omgevingswet. Lokaal kan bekeken worden hoe we organisatoren praktisch en financieel kunnen ondersteunen op het moment dat zij wel een vergunning zullen moeten aanvragen. Het college zal tijdig worden geïnformeerd over de voortgang.

Bijlage I – GEDOGBESCHIKKING

GEDOGBESCHIKKING

Traditionele vreugdevuren (paasvuren)

Datum: 4 maart 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,

Gelet op:

- artikel 5.1, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet (vergunningplicht voor milieubelastende activiteiten);
- de aanwijzing van het verbranden van afvalstoffen buiten een installatie als milieubelastende activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
- artikel 5:34 uit de Algemene plaatselijke verordening Olst-Wijhe inzake het verbod om afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken;
- de beleidsregels voor het ontsteken van vreugdevuren van de gemeente Olst-Wijhe;
- de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2027 gemeente Olst-Wijhe;

Overwegende dat:

de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 heeft geleid tot een vergunningplicht voor het verrichten van een milieubelastende activiteit (artikel 5.1 van de Omgevingswet);

het verbranden van ingezameld snoeihout en onbewerkt hout ten behoeve van traditionele paasvuren kwalificeert als een milieubelastende activiteit als bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving;

voor deze activiteit een (gecombineerde) ontheffing op grond van de Algemene plaatselijke verordening (APV) en een omgevingsvergunning milieu nodig;

het college gehouden is aan de beginselplicht tot handhaving;

in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie is opgenomen dat onder bijzondere omstandigheden en met een deugdelijke motivering tijdelijk kan worden afgezien van handhavend optreden;

paasvuren binnen de gemeente Olst-Wijhe een historisch gegroeide traditie vormen die bijdragen aan sociale cohesie;

het abrupt handhavend optreden zou leiden tot feitelijke beëindiging van deze traditie, terwijl tegelijkertijd milieu-, natuur- en gezondheidsbelangen zorgvuldig moeten worden gewogen.

Besluit

Tijdelijk af te zien van handhavend optreden tegen het zonder omgevingsvergunning verbranden van ingezameld schoon, onbewerkt hout en snoeihout ten behoeve van traditionele paasvuren binnen de gemeente Olst-Wijhe.

Aan het gedogen wordt de voorwaarde verbonden dat uitsluitend schoon en onbewerkt hout wordt verbrand en dat het paasvuur op zorgvuldige wijze wordt georganiseerd, onder toezicht en met naleving van aanwijzingen van toezichthouders en hulpdiensten.

Het gedogen ziet uitsluitend op het milieurechtelijke aspect van de vergunningplicht onder de Omgevingswet en laat overige wettelijke verplichtingen onverlet.

Deze beschikking heeft een tijdelijk karakter en geldt tot uiterlijk 1 januari 2028. In de tussentijd wordt gewerkt aan een structurele regeling (binnen het Omgevingsplan).

Het college kan deze gedoogbeschikking geheel of gedeeltelijk intrekken indien niet wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden, indien gewijzigde wet- en regelgeving daartoe aanleiding geeft, of indien zwaarwegende belangen van milieu, natuur, veiligheid of gezondheid dit noodzakelijk maken.

Rechtskarakter

Deze gedoogbeslissing is een feitelijke handhavingsbeslissing en geen besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen deze beschikking staat geen bezwaar of beroep open. Belanghebbenden kunnen een verzoek om handhaving indienen, waarna het college een afzonderlijke belangenafweging zal maken.

Namens het college van burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,

Gemeentesecretaris
Sjoerd van den Berg

Burgemeester
Sietske Poepjes

Bijlage 2 – RAADSINFORMATIEBRIEF

Ons kenmerk: Zaaknummer: 7624-2026	Uw kenmerk/brief: -	Behandeld door: Kimberley Achterhuis	Datum: 4 maart 2026
Onderwerp: Raadsinformatiebrief gedogen paasvuren			

Geachte leden van de raad,

Binnen de gemeente Olst-Wijhe worden jaarlijks op verschillende locaties traditionele vreugdevuren (hierna: paasvuren) georganiseerd. Deze paasvuren vormen al lange tijd een belangrijk onderdeel van lokale tradities en dragen bij aan de sociale cohesie binnen de dorpsgemeenschappen.

Gewijzigd juridisch kader

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is het juridisch kader voor het organiseren van paasvuren gewijzigd. Het verbranden van ingezameld snoeihout en onbewerkt hout ten behoeve van grotere vreugdevuren wordt sindsdien aangemerkt als een vergunningplichtige milieubelastende activiteit op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Voorheen kon voor deze activiteiten worden volstaan met een ontheffing op grond van de Algemene plaatselijke verordening en een ontheffing op basis van de Wet milieubeheer. Door de wijziging van het wettelijke kader is nu ook een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit vereist. Op dit moment ontbreekt echter nog een praktisch uitvoerbaar en planologisch geborgd kader om dergelijke vergunningen te kunnen verlenen. Hierdoor is vergunningverlening voor deze activiteit momenteel niet mogelijk.

Tijdelijke werkwijze

Het college heeft daarom besloten om het verbranden van ingezameld snoeihout en onbewerkt hout ten behoeve van traditionele paasvuren tijdelijk te gedogen door middel van een gedoogbeschikking. Met deze beschikking wordt onder voorwaarden afgezien van handhavend optreden tegen het ontbreken van een omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit.

De bestaande regels blijven daarbij van kracht. Dat betekent dat organisatoren nog steeds een ontheffing op grond van de Algemene plaatselijke verordening nodig hebben en dat de gemeentelijke beleidsregels voor het ontsteken van vreugdevuren ook van toepassing blijven.

een dijk van een gemeente

Het toepassen van een gedoogbeschikking is een tijdelijke oplossing en past binnen de gemeentelijke Uitvoerings- en Handhavingsstrategie, waarin is opgenomen dat onder bijzondere omstandigheden en met een deugdelijke motivering tijdelijk kan worden afgezien van handhaving. Deze werkwijze sluit aan bij de lijn die ook door andere gemeenten in de regio wordt gevolgd, waaronder Deventer en Raalte.

Structurele oplossing

De komende periode wordt gewerkt aan een structurele oplossing binnen het kader van de Omgevingswet. Daarbij wordt gezien op welke wijze vreugdevuren in de toekomst juridisch en planologisch kunnen worden geborgd, bijvoorbeeld binnen het Omgevingsplan.

Om voldoende tijd te hebben voor deze uitwerking heeft het college besloten de gedoogbeschikking een tijdelijk karakter te geven en deze te laten gelden tot uiterlijk 1 januari 2028.

Tot slot

Het college hecht eraan dat tradities zoals paasvuren op een verantwoorde en veilige manier kunnen blijven plaatsvinden, waarbij zowel de culturele waarde als de belangen van milieu, natuur en gezondheid zorgvuldig worden meegewogen. Uw raad zal over de verdere uitwerking van een structurele regeling worden geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe

Gemeentesecretaris
Sjoerd van den Berg

Burgemeester
Sietske Poepjes

een dijk van een gemeente